Voorzitter,

Alvorens naar de kadernota te gaan, wil ik eerst een paar belangrijke zinnen uit het coalitieakkoord citeren. Hierin staat:

"*We verwachten dat de gemeentelijke financiën de komende jaren onder druk staan. Daarbij zien we weinig ruimte de lokale lasten de komende jaren verder te verhogen. We moeten inventief en voorzichtig zijn om de gemeente financieel gezond te houden*".

Als we dit vertalen naar de eerste kadernota van dit college, dan lijkt er een dikke streep gezet te zijn door deze passage uit het coalitieakkoord.

Er wordt voor ruim 47 miljoen aan nieuwe investeringen aangekondigd, waarvan de eerste kapitaal- en rentelasten pas vanaf 2027 in de gemeentelijke begroting zichtbaar worden. We zien dan meteen in 2027 een groot tekort op de begroting ontstaan. Een stevige klus voor het volgende college.

Zijn we er dan met deze investeringen? Nee, zeker niet, want de raad heeft in 2019 besloten om 12 oude schoolgebouwen te renoveren of nieuw te bouwen. Met de eerste vier scholen is in 2019 begonnen, en hoewel er nog geen schop de grond in is gegaan zijn de kosten al opgelopen van 23 miljoen in 2019 naar 40 miljoen nu. Voor de overige 8 scholen is nog geen investeringsbudget beschikbaar gesteld.

Met de plannen die nu voorliggen vrezen wij, dat de gemeente een te grote broek aantrekt en dat de basisscholen over een paar jaar de dupe worden.

De dekkingsmaatregelen zijn namelijk ook magertjes. De OZB extra verhogen met 6%, zodat er jaarlijks 800000 euro door de inwoners extra moet worden bijgedragen, de toeristenbelasting verhogen, wat voornamelijk is om de post kostendekkend te maken, en het belangrijkste, de algemene reserve afromen,

om zo bij tegenvallers een graai in de nieuw te vormen exploitatiereservekas te kunnen doen. Wij steunen het amendement van Lingewaard.NU dan ook, om deze exploitatiereserve niet in te voeren. De raad heeft het budgetrecht, dus bij overschrijdingen dient het college bij de raad om extra budget te vragen.

B06 is óók voor goede sport- en culturele voorzieningen, maar wij zien in deze kadernota niet, hoe dit te financieren is zonder de gemeente in moeilijkheden te brengen. Ook horen wij van verschillende verenigingen, dat ze blijven meepraten om straks niet met lege handen te staan, maar dat ze de noodzaak van verhuizen eigenlijk niet zien zitten. Gedegen onderzoek naar de werkelijke behoefte is dan ook van groot belang.

Nu horen we de wethouder al zeggen, dat veel gemeentelijke locaties oud zijn, niet duurzaam en energiezuinig zijn, en dat er met de nieuwe locaties veel minder onderhoudskosten zijn. In dit licht bezien is het wel vreemd, dat het college het multifunctionele centrum in Huissen wil plaatsen in een gebouw van 80 jaar oud, en dat er nu een onderzoek loopt om basisschool de Doornick te verplaatsen naar een gebouw van 150 jaar oud.

Wat hadden wij in de kadernota verwacht aan nieuw beleid en missen wij?

Het is lopend beleid om de woningbehoefte in Lingewaard op te lossen, vooral voor de eigen inwoners. Wij zien echter niet opgenomen, om dit beleid te intensiveren. Het college heeft zelfs een rem gezet op nieuwe initiatieven en richt zich voornamelijk op 5 grote projecten. Vraag aan het college: Waarom dan geen voorstel gedaan om te investeren in meer menskracht om zo de stroperigheid bij bouwaanvragen, waar veel over geklaagd wordt, te verminderen en een doelstelling te zetten om de aanvraagprocedure drastisch in te korten?

Ook is het afgelopen jaar in de raad meermaals voorbij gekomen, waarom Lingewaard alleen faciliterend grondbeleid doet en geen actief grondbeleid. In 2012 waren er goede redenen om te kiezen voor alleen faciliterend grondbeleid, maar met de huidige wooncrisis zou voor B06 een voorzichtig actief grondbeleid best te bespreken zijn, mits dit uiteindelijk leidt tot een positief resultaat voor de gemeente. Nu leidt de verkoop van eigen grond nog te vaak tot een minimale winst of zelfs tot een groot verlies, zie de locatie Aloysiusschool. Hierover hebben wij overigens nog een vraag aan de wethouder. Een maand geleden berichtte de ontwikkelaar dat hij door de tegenvallende woningverkoop de start van de bouw wilde uitstellen, behalve

als de gemeente nog eens 105.000 euro zou betalen. De wethouder heeft hier goed op gereageerd door te stellen, dat er een contract ligt wat moet worden nageleefd en dat tegenvallers tot het ondernemersrisico behoren. Enkele weken later gaat de ontwikkelaar de prijzen tussen de 40 en 100000 euro per woning verlagen, bij 18 woningen is dit een prijsverlaging tussen de 7 ton en 1 miljoen. Dit komt ons vreemd over, eerst bedelen om 105000 euro en vervolgens tot een miljoen de prijzen van de huizen verlagen. Vraag aan de wethouder: Heeft de gemeente nadere afspraken gemaakt met de ontwikkelaar, financieel of anderszins, om zo het project weer vlot te trekken?

Concluderend vindt B06 de kadernota nog te weinig uitgewerkt om hier een akkoord op te geven. Of dit bij de begroting nog zo is zullen wij dan beoordelen, maar in ieder geval zullen wij dan goed ingelicht moeten zijn over:

1. De opbrengsten die vrijgevallen accommodaties kunnen opleveren;
2. Een gedegen onderzoek naar de behoefte van een mfc in Huissen, een lijst van zekere gebruikers van dit mfc en een exploitatiebegroting;
3. Een update van het IHP, waarbij de investeringen voor de 8 scholen die nog op de lijst staan om gerenoveerd of vernieuwd worden aangepast is naar de huidige tarieven.

Kan de wethouder toezeggen, dat de raad op al deze drie punten vóór de begrotingsbehandeling uitgebreid wordt geïnformeerd?

Voorzitter,

Volgende week komt de 4daagse door Lingewaard onder het motto “Lingewaard loopt lekker”. Wij wensen alle 575 deelnemers uit Lingewaard veel succes, met in het bijzonder wethouder Slob, en wij hopen dat wij aan het einde van het jaar bij de begroting 2024 ook nog kunnen zeggen “Lingewaard loopt lekker”.

Bemmel, 13 juli 2023